

RUJANSKA IZJAVA O HRVATSKOM LIJEČNIŠTVU I SUSTAVU ZDRAVSTVA

Polazeći od odredbe Ustava RH da se svakom jamči pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa zakonom, polazeći od zakonske odredbe da se zdravstvena zaštita stanovništva provodi na načelima sveobuhvatnosti, kontinuiranosti, dostupnosti, supsidijarnosti i funkcionalne integracije, polazeći od zakonske odredbe da je zdravstvena djelatnost od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, koja osigurava zdravstvenu zaštitu svakom pojedincu i cjelokupnom pučanstvu u Republici Hrvatskoj te polazeći od zakonske definicije liječnika kao temeljnog, samostalnog i odgovornog nositelja zdravstvene djelatnosti, Hrvatska liječnička komora (HLK), Hrvatski liječnički sindikat (HLS) i Hrvatski liječnički zbor (HLZ) donijeli su:

Rujansku izjavu o hrvatskom liječništvu i sustavu zdravstvu

Uvažavajući činjenice:

- da je hrvatski zdravstveni sustav već dulje vrijeme u kadrovskoj, financijskoj, infrastrukturnoj i organizacijskoj krizi, s tendencijom produbljivanja,
- da je kadrovska situacija u hrvatskom zdravstvenom sustavu sve teža, bez znakova oporavka,
- da u zdravstvenom sustavu nedostaje najmanje 2.000 liječnika,
- da oko 4.000 liječnika u idućih deset godina odlazi u mirovinu,
- da je u proteklih šest godina više od 800 liječnika napustilo Hrvatsku i otišlo raditi u inozemstvo, što je istovjetno kao da pet županijskih bolnica ostane bez ijednog liječnika,
- da je više bolnica ostalo u potpunosti bez specijalista određenih specijalnosti, a nije učinjena nužna reorganizacija djelatnosti unutar sustava,
- da su brojne ambulante obiteljske medicine ostale bez liječnika,
- da više od 10 % predškolske djece nema dostupnu skrb primarnog pedijatra,
- da se manjak liječnika počeo pojavljivati i u najvećim kliničkim centrima,
- da manjak liječnika sve više izravno utječe na pružanje zdravstvene zaštite građanima,
- da su liste čekanja za pojedine procedure sve dulje,
- da hrvatski liječnici zbog promjene zakona 2014. godine, jedini u EU, već pet godina uopće nemaju mogućnost izravno pregovarati s Vladom o svojim radnim pravima i obvezama, već za njih to čine predstavnici drugih profesija,
- da aktualna Vlada već tri godine nije riješila problem reprezentativnosti Hrvatskog liječničkog sindikata, čak niti za gransko kolektivno pregovaranje,

HLK, HLS i HLZ izražavaju ozbiljnu i duboku zabrinutost zbog stanja hrvatskog liječništva i održivosti hrvatskog zdravstvenog sustava.

Uzimajući u obzir:

- da hrvatski liječnici godišnje imaju oko tri milijuna prekovremenih sati, odnosno da svaki liječnik koji radi prekovremeno godišnje prosječno odradi skoro 500 prekovremenih sati, a nerijetko i više od 1000,
 - da je prekovremeni rad hrvatskih liječnika već godinama protuzakonit, jer liječnici ostvaruju višestruko veću prekovremenu satnicu od zakonski dozvoljenog maksimuma,
 - da Vlada RH potpuno ignorira temeljnu svrhu Direktive EU o radnom vremenu (zaštita zdravlja i sigurnost radnika/liječnika), čime pokazuje ravnodušnost prema zdravlju i radnoj sposobnosti samih liječnika,
 - da je na prekršajnim sudovima doneseno više osuđujućih presuda zbog zakonski nedopustivo velikog broja prekovremenih sati liječnika,
 - da je pokrenuto oko 4.000 radnih sporova liječnika protiv njihovih poslodavaca zbog pogrešnog obračuna prekovremenih sati koji je materijalno zakinuo liječnike,
 - da je u korist liječnika u tim sporovima doneseno već nekoliko stotina pravomoćnih presuda,
 - da je zabilježen nedopustiv pritisak na sudstvo da se takvi sporovi presude protiv liječnika,
 - da liječnicima država nije osigurala nikakvu pravnu zaštitu u mogućem slučaju liječničke pogreške ili propusta zbog premorenosti tijekom prekovremenog rada, a osobito u prekovremenim satima iznad zakonski dozvoljenog limita,
 - da u Hrvatskoj zakon još uvijek propisuje tzv. robovlasničke ugovore za specijalizante, koji su u suprotnosti s europskim pravom i standardima u državama EU,
 - da su liječnici izloženi rastućem verbalnom i fizičkom nasilju, s podatkom da je čak 82 % liječnika doživjelo nekakav oblik nasilja na radnom mjestu,
 - da liječnici svojim predanim i odgovornim radom, žrtvom, odricanjem i isključivo zbog ekstremno velike prekovremene satnice uspijevaju još donekle održati dostupnost i kvalitetu zdravstvenog sustava,
- tri krovne institucije hrvatskog liječništva upozoravaju hrvatsku Vladu: **vrijeme nečinjenja je isteklo!**

Ovakav zdravstveni sustav i položaj hrvatskih liječnika u njemu su neodrživi i nužne su konkretne promjene. Sadašnja situacija neprihvatljiva je kako za liječnike i druge zaposlene u zdravstvu, tako i za one zbog kojih postoji zdravstveni sustav - pacijente.

Izrazito nezadovoljni aktualnim položajem i statusom liječnika, duboko zabrinuti za budućnost hrvatskog liječništva, zbog krajnje neizvjesnog kontinuiteta pružanja zdravstvene zaštite hrvatskim građanima, kao i njezine vrlo upitne ujednačene dostupnosti i kvalitete,

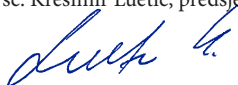
Hrvatska liječnička komora, Hrvatski liječnički sindikat i Hrvatski liječnički zbor, kao krovne liječničke asocijacije, s iznimnim osjećajem odgovornosti prema cijelom društvu, pozivaju hrvatsku Vladu da, u dijalogu s predstavnicima liječničke struke, žurno prione rješavanju problema liječništva i s tim usko povezanim nastavkom pružanja kvalitetne i dostupne zdravstvene skrbi pučanstvu te stvaranju zakonodavnog okvira koji će to omogućiti.

HLK, HLS i HLZ traže od Vlade Republike Hrvatske da odmah započne proces izrade i donošenja Zakona o plaćama liječnika ili strukovnog kolektivnog ugovora za liječnike, podsjećajući da bez liječnika, kao nositelja zdravstvene djelatnosti, nema niti zdravstvenog sustava.

Jedino donošenje posebnog zakona ili strukovnog kolektivnog ugovora, koji će uređivati rad, status i položaj liječnika i u čijoj izradi će sudjelovati i/ili pregovarati isključivo legitimni predstavnici liječnika, bit će stvaran pokazatelj ozbiljnosti namjere Vlade da zadrži liječnike u Hrvatskoj i sačuva hrvatski zdravstveni sustav, na dobrobit pacijenata i svih hrvatskih građana.

U Zagrebu, 10. rujna 2019.

Hrvatska liječnička komora
Dr. sc. Krešimir Luetić, predsjednik

Hrvatski liječnički sindikat
Mr. sc. Renata Čulinović Čačić, predsjednica

Hrvatski liječnički zbor
Prof. dr. sc. Željko Krznarić, predsjednik

